

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 9 kwietnia 2014 r.

w sprawie jakości sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego (podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij”)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2014/208/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Skuteczne ramy ładu korporacyjnego mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa, ponieważ dobrze zarządzane spółki będą w perspektywie długoterminowej prawdopodobnie bardziej konkurencyjne i zrównoważone. Za dobry ład korporacyjny odpowiedzialna jest przede wszystkim dana spółka, a przepisy na szczeblu europejskim i krajowym zostały wprowadzone w celu zapewnienia przestrzegania określonych standardów. Ramy te obejmują prawodawstwo i prawo miękkie, mianowicie krajowe kodeksy ładu korporacyjnego.
- (2) Celem kodeksów ładu korporacyjnego jest ustanowienie zasad dobrego ładu korporacyjnego spółek notowanych na rynku regulowanym w Europie w oparciu o zasadę przejrzystości, odpowiedzialności i podejścia długoterminowego. Kodeksy te stanowią zbiór norm i najlepszych praktyk dla spółek, dzięki którym mogą one poprawiać swoje wyniki, i w związku z tym mają one znaczenie dla wspierania wzrostu, stabilności i długoterminowych inwestycji.
- (3) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek ⁽¹⁾ nałożono na spółki wymóg, aby włączały one do swoich sprawozdań z działalności oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, jeżeli ich zbywalne papiery wartościowe dopuszczone są do obrotu na rynku regulowanym któregośkolwiek państwa członkowskiego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych ⁽²⁾.
- (4) W oświadczeniu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego należy zawrzeć niezbędne informacje o ustaleniach w zakresie ładu korporacyjnego spółki, takie jak informacje na temat odpowiedniego kodeksu lub kodeksów ładu korporacyjnego stosowanych przez spółkę, systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, zgromadzenia akcjonariuszy i jego uprawnień, praw akcjonariuszy, organów administrujących, zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów.
- (5) Ujawnienie wysokiej jakości informacji o ładzie korporacyjnym spółek stanowi źródło przydatnych informacji dla inwestorów i usprawnia podejmowanie decyzji inwestycyjnych. Dzięki temu inwestorzy mają także większe zaufanie do spółek, w które inwestują. Ujmując rzecz bardziej ogólnie, zwiększona przejrzystość dla rynku może także przynieść korzyści pod względem reputacji spółek i większej zasadności w oczach zainteresowanych stron i całego społeczeństwa.
- (6) Podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij” określone w art. 20 dyrektywy 2013/34/UE stanowi główny element europejskiego ładu korporacyjnego. Zgodnie z tym podejściem spółki, które dokonają odstępstwa od odpowiedniego kodeksu ładu korporacyjnego, mają obowiązek wyjaśnić w swoim oświadczeniu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, od których części kodeksu odstępują, i jakie są tego przyczyny.

⁽¹⁾ Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19.

⁽²⁾ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

- (7) Chociaż pełna zgodność z kodeksem może sprawiać pozytywne wrażenie na rynku, nie zawsze jest to najlepsze podejście dla spółki z punktu widzenia ładu korporacyjnego. Odstępstwo od postanowienia zawartego w kodeksie może w niektórych przypadkach umożliwić spółce bardziej skuteczne zarządzanie. Podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij” zapewnia spółkom elastyczność dzięki możliwości dostosowania ładu korporacyjnego do ich wielkości, struktury udziałowej lub szczególnego charakteru sektora. Jednocześnie propaguje kulturę odpowiedzialności, zachęcając spółki do częstszych analiz ustaleń w zakresie ładu korporacyjnego.
- (8) Spółki, inwestorzy i organy regulacyjne powszechnie popierają podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij” jako właściwe narzędzie w zakresie ładu korporacyjnego. Jak jednak wspomniano w zielonej księdze z 2011 r. dotyczącej unijnych ram ładu korporacyjnego ⁽¹⁾, okazuje się, że istnieją braki w sposobie stosowania tego podejścia w praktyce, w szczególności w odniesieniu do jakości wyjaśnień przedstawianych przez spółki w przypadku, gdy odstępują one od kodeksów ładu korporacyjnego. W związku z tym znaczna większość respondentów zielonej księgi opowiedziała się za nałożeniem na przedsiębiorstwa wymogu przedstawiania lepszych jakościowo wyjaśnień w przypadku odstępstw.
- (9) Z nowszych danych zgromadzonych przez Komisję wynika, że w tej dziedzinie zachodzi stopniowa poprawa. Niektóre państwa członkowskie zainicjowały na przykład dyskusje lub wydały wytyczne dotyczące jakości wyjaśnień. Jednak wskazana jest dalsza poprawa.
- (10) Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 29 marca 2012 r. ⁽²⁾ uznał podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij” za pomocne narzędzie w kwestii ładu korporacyjnego. W szczególności Parlament poparł obowiązek stosowania odpowiedniego kodeksu ładu korporacyjnego opracowanego przez spółkę i stosowanie wymogu wyjaśniania odstępstw od kodeksu w zrozumiałym sposób z uwzględnieniem opisu podjętych środków alternatywnych.
- (11) W planie działania z 2012 r. dotyczącym europejskiego prawa spółek i ładu korporacyjnego ⁽³⁾ podkreślono znaczenie przedstawiania wyjaśnień o wysokiej jakości, zwłaszcza w odniesieniu do inwestorów, i zapowiedziano inicjatywę Komisji mającą na celu poprawę jakości sprawozdań dotyczących ładu korporacyjnego, a w szczególności jakości wyjaśnień.
- (12) Celem niniejszego zalecenia jest zapewnienie spółkom wytycznych i wsparcia w zakresie poprawiania jakości sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego. Uwzględniając różnorodność tradycji i podejść prawnych, zalecenia te stanowią ogólne ramy, które można dalej rozwijać i dostosowywać do danego kontekstu krajowego.
- (13) Niniejsze zalecenie ma zastosowanie do spółek, których dotyczy wymóg złożenia oświadczenia o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego zgodnie z art. 20 dyrektywy 2013/34/UE i które muszą przedstawić wyjaśnienia w przypadku odstępstwa od zaleceń kodeksu(-ów) ładu korporacyjnego.
- (14) Chociaż niniejsze zalecenie jest przeznaczone głównie dla spółek notowanych na rynku regulowanym zgodnie z art. 20 dyrektywy 2013/34/UE, inne podmioty przygotowujące oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego mogą także czerpać korzyści z podnoszenia jakości informacji, które zamierzają ujawnić.
- (15) Oprócz informacji, które spółki zobowiązane są przedstawiać w swoich oświadczeniach o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, spółki w niektórych państwach członkowskich zobowiązane są także do przedstawiania w sprawozdaniach sposobu stosowania przez nie głównych zasad lub zaleceń kodeksu. W celu dalszej poprawy przejrzystości zachęca się wszystkie europejskie spółki notowane na rynku regulowanym do uwzględniania w sprawozdaniach, w jaki sposób przestrzegały odpowiednich kodeksów w odniesieniu do aspektów, które mogą być najważniejsze dla zainteresowanych stron. Ponadto w celu ułatwienia dostępu spółki powinny rozważyć publikowanie tych informacji również w internecie.
- (16) W Unii Europejskiej nie istnieje standardowy wzór sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego. Przedstawianie informacji w oświadczeniu ogólnym lub w odniesieniu do poszczególnych przepisów jest dopuszczalne, o ile ma wartość informacyjną i jest przydatne dla akcjonariuszy, inwestorów i innych zainteresowanych stron. Spółki powinny unikać zbyt ogólnych oświadczeń, które mogą nie obejmować aspektów ważnych dla akcjonariuszy, ale również formalnych oświadczeń o małej wartości informacyjnej. Podobnie spółki powinny unikać także rozwlekłych informacji, które mogą nie zapewniać wystarczającej wartości informacyjnej.

⁽¹⁾ COM(2011) 164 z 5.4.2011.

⁽²⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie ram ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach europejskich, 2011/2181(INI).

⁽³⁾ COM(2012) 740 z 12.12.2012.

- (17) Właściwe ujawnianie informacji na temat odstępstw od odpowiednich kodeksów i przyczyn tych odstępstw jest bardzo ważne, aby zapewnić zainteresowanym stronom możliwość podejmowania świadomych decyzji dotyczących spółek. Dzięki takiemu ujawnianiu ograniczona zostaje asymetria informacji między dyrektorami spółki a jej akcjonariuszami i w związku z tym zmniejszają się koszty monitorowania ponoszone przez akcjonariuszy. Spółki powinny wyraźnie wskazać, których zaleceń kodeksu dotyczą odstępstwa, i w każdym przypadku przedstawić wyjaśnienie dotyczące: sposobu, w jaki spółka dokonała odstępstwa od zaleceń, przyczyn odstępstwa, sposobu podjęcia decyzji o odstępstwie od zalecenia, ram czasowych odstępstwa i środków podjętych w celu zapewnienia spójności działań spółki z celami wynikającymi z zalecenia i kodeksu.
- (18) Przedstawiając te informacje, spółki powinny unikać używania standardowego języka i powinny koncentrować się na szczególnym dla danej spółki kontekście, dzięki któremu można wyjaśnić odstępstwo od zalecenia. Wyjaśnienia powinny być uporządkowane i przedstawione w taki sposób, aby możliwe było ich łatwe zrozumienie i zastosowanie. Dzięki tym wyjaśnieniom zaangażowanie się akcjonariuszy w konstruktywny dialog ze spółką będzie łatwiejsze.
- (19) Skuteczne podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij” wymaga efektywnego monitorowania, dzięki któremu przedsiębiorstwa zostaną zmotywowane do przestrzegania kodeksu ładu korporacyjnego lub wyjaśnienia niezgodności. W zielonej księdze z 2011 r. stwierdzono, że publikowane przez spółki oświadczenia o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego nie wydają się być w odpowiedni sposób monitorowane, a tylko nieliczne państwa członkowskie wymagają, aby organy publiczne lub inne wyspecjalizowane organy sprawdzały kompletność dostarczanych informacji, w szczególności podane wyjaśnienia.
- (20) Różne podmioty, takie jak zarządy, audytorzy i akcjonariusze, angażują się w monitorowanie informacji ujawnianych przez spółki. Zarządy i akcjonariusze odgrywają także ważną rolę w zakresie zachęcania do przedstawiania wyjaśnień o wysokiej jakości. W szczególności bardziej aktywne monitorowanie ze strony akcjonariuszy będących właścicielami spółek mogłoby prowadzić do lepszych praktyk w dziedzinie ładu korporacyjnego.
- (21) Zachęca się również państwa członkowskie i organy odpowiedzialne za kodeksy ładu korporacyjnego do przeanalizowania sposobów przykładania większej wagi do ogólnej jakości wyjaśnień w przypadku odstępstw zastosowanych przez spółki w kontekście istniejących w ich państwach rozwiązań w zakresie monitorowania. Możliwe jest także uwzględnienie dodatkowych środków zachęcania spółek i innych zainteresowanych stron, aby zapewnić dalszą poprawę jakości wyjaśnień i ogólną poprawę sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego.
- (22) W celu zapewnienia efektywnych działań następczych wynikających z niniejszego zalecenia państwa członkowskie powinny zwrócić na nie uwagę organów odpowiedzialnych za krajowe kodeksy ładu korporacyjnego, spółek notowanych na rynku regulowanym oraz pozostałych zainteresowanych stron. Państwa członkowskie powinny także poinformować Komisję o środkach podjętych zgodnie z niniejszym zaleceniem,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

SEKCJA I

Przepisy ogólne

1. Celem niniejszego zalecenia jest określenie wytycznych dla państw członkowskich, organów odpowiedzialnych za krajowe kodeksy ładu korporacyjnego, spółek oraz innych zainteresowanych stron. Wytyczne mają na celu poprawę ogólnej jakości oświadczeń o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego publikowanych przez spółki zgodnie z art. 20 dyrektywy 2013/34/UE oraz w szczególności poprawę jakości wyjaśnień przedstawianych przez spółki w przypadku odstępstwa od zaleceń odpowiedniego kodeksu ładu korporacyjnego.
2. Zaleca się, aby w stosownych przypadkach kodeksy ładu korporacyjnego wyraźnie rozróżniały części kodeksu, od których nie można odstąpić, części, które mają zastosowanie na zasadzie podejścia „przestrzegaj lub wyjaśnij”, oraz części, które stosuje się wyłącznie dobrowolnie.

SEKCJA II**Jakość oświadczeń o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego**

3. W art. 20 ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE zobowiązuje się spółki notowane na rynku regulowanym do uwzględniania informacji o szczegółowych aspektach ustaleń w zakresie ładu korporacyjnego w ich oświadczeniach o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego.
4. W celu zapewnienia dalszej poprawy przejrzystości na potrzeby akcjonariuszy, inwestorów i innych zainteresowanych stron oraz jako uzupełnienie informacji o zagadnieniach, o których mowa w pkt 3, spółki powinny opisywać, w jaki sposób stosują zalecenia odpowiedniego kodeksu ładu korporacyjnego w odniesieniu do zagadnień mających największe znaczenie dla akcjonariuszy.
5. Informacje, o których mowa w pkt 3 i 4, powinny być wystarczająco przejrzyste, dokładne i wyczerpujące, aby umożliwiły akcjonariuszom, inwestorom oraz innym zainteresowanym stronom dobre zrozumienie sposobu zarządzania spółką. Ponadto informacje powinny odnosić się do cech charakterystycznych i sytuacji danej spółki, na przykład do jej wielkości, struktury lub własności lub innych istotnych cech.
6. W celu zapewnienia łatwiejszego dostępu dla akcjonariuszy, inwestorów i innych zainteresowanych stron spółki powinny systematycznie publikować na swoich stronach internetowych informacje, o których mowa w pkt 3 i 4, oraz uwzględniać w swoich sprawozdaniach z działalności odniesienia do tych stron, nawet jeżeli spółki te przedstawiają już informacje za pomocą innych środków określonych w dyrektywie 2013/34/UE.

SEKCJA III**Jakość wyjaśnień w przypadku odstępstwa od kodeksu**

7. W art. 20 ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE zobowiązuje się spółki notowane na rynku regulowanym do przedstawiania wyjaśnień w przypadku odstępstwa od zaleceń kodeksu, któremu spółki te podlegają lub który zdecydowały dobrowolnie stosować.
8. Do celów pkt 7 spółki powinny jednoznacznie określić, których szczegółowych zaleceń dotyczą odstępstwa, oraz w odniesieniu do każdego odstępstwa od danego zalecenia:
 - a) wyjaśniają, w jaki sposób spółka dokonała odstępstwa od zalecenia;
 - b) opisują przyczyny odstępstwa;
 - c) opisują, w jaki sposób podjęto w spółce decyzję o odstępstwie od zalecenia;
 - d) w przypadku gdy odstępstwo jest ograniczone w czasie, wyjaśniają, kiedy spółka przewiduje, że zacznie przestrzegać konkretnego zalecenia;
 - e) w stosownym przypadku opisują środek podjęty zamiast przestrzegania zgodności i wyjaśniają, w jaki sposób środek ten służy do osiągnięcia podstawowego celu danego zalecenia lub kodeksu jako całości, lub wyjaśniają, w jaki sposób środek ten przyczynia się do dobrego ładu korporacyjnego spółki.
9. Informacje, o których mowa w pkt 8, powinny być wystarczająco przejrzyste, dokładne i wyczerpujące, aby umożliwiły akcjonariuszom, inwestorom i innym zainteresowanym stronom ocenę konsekwencji wynikających z odstępstwa od poszczególnego zalecenia.

Informacje powinny odnosić się także do cech charakterystycznych i sytuacji danej spółki, na przykład do jej wielkości, struktury lub własności, lub innych istotnych cech.

10. Wyjaśnienia dotyczące odstępstwa należy w przejrzysty sposób przedstawić w oświadczeniu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, tak aby akcjonariusze, inwestorzy i inne zainteresowane strony mogły je z łatwością odnaleźć. Można to osiągnąć na przykład, przestrzegając tej samej kolejności zaleceń, jak w przypadku odpowiedniego kodeksu, lub przedstawiając wszystkie wyjaśnienia dotyczące odstępstwa w tej samej sekcji oświadczenia o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, pod warunkiem że zastosowana metoda jest wyjaśniona w przejrzysty sposób.

SEKCJA IV

Przepisy końcowe

11. W celu zmotywowania spółek do przestrzegania zgodności z odpowiednim kodeksem ładu korporacyjnego lub w celu lepszego wyjaśniania odstępstw od tego kodeksu należy przeprowadzić efektywne monitorowanie na poziomie krajowym w ramach istniejących rozwiązań w zakresie monitorowania.
12. Państwa członkowskie powinny zwrócić na uwagę organów odpowiedzialnych za krajowe kodeksy ładu korporacyjnego, spółek notowanych na rynku regulowanym oraz innych zainteresowanych stron na niniejsze zalecenie. Wzywa się państwa członkowskie do poinformowania Komisji o środkach podjętych zgodnie z niniejszym zaleceniem do dnia 13 kwietnia 2015 r. w celu umożliwienia Komisji monitorowania i oceny sytuacji.
13. Niniejsze zalecenie skierowane jest do państw członkowskich, organów odpowiedzialnych za krajowe kodeksy ładu korporacyjnego, spółek notowanych na rynku regulowanym oraz innych zainteresowanych stron.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji

Michel BARNIER

Członek Komisji
